

Duitse gravel op Friese tennisgrond

Wordt gravel-lookalike, Gravel-plus Premium, de baan van de toekomst?

Tennisvereniging Ready Again uit Lemmer liet dit voorjaar vier gravelbanen ombouwen naar een gravel-lookalike. De Friese tennisvereniging koos niet voor het traditionele gravel, maar voor de innovatieve Gravel-plus Premium banen. BHS Sportpark Constructie uit Naaldwijk heeft deze baansoort ontwikkeld en brengt deze ook op de markt. Inmiddels zijn er zes bedrijven die onder licentie de nieuwe baansoort mogen aanleggen. Een fotoverslag van de aanleg van de eerste banen van dit type in het noorden van het land.

Auteur: Broer de Boer

Een bijzondere eigenschap van Gravel-plus Premium banen is dat de toplaag onder afschot wordt gebouwd en dat er gebruik wordt gemaakt van een lijngoot voor de waterafvoer. Dit resulteert volgens de ontwikkelaar van het systeem, Koos Bron van BHS Sportpark Constructie BV, in een snelle afvoer van overtollig regenwater. Koos is eigenaar van dit bedrijf dat tevens de velden aanlegde in Lemmer. Hij vertelt: "Dankzij de constructie zijn er geen lange wachttijden meer na een bui of uitval van toernooien door wateroverlast." Een en ander heeft ook te maken met de eigenschappen van het gebruikte gravel. "De Gravel-plus Premium heeft als kenmerk dat het met behoud van de speleeigenschappen van gravel beter inklinkt en daardoor minder snel vocht opneemt." Dat leidt ten opzichte van 'gewoon' gravel volgens de ontwikkelaar vooral tot voordelen bij het speelklaar maken in het voorjaar, een langere bespeelbaarheid, minder slijtage en snellere reparatiemogelijkheden van de baan. "Dat is

te danken aan het bijzondere gravel, die voor 99 procent uit gemalen rode dakpannen bestaat en die geproduceerd wordt door gravelbrekerij Tegra in Duitsland", aldus Bron.

Start

Na verwijdering van de hekken, lijnen en netten startte de klus met het verwijderen van het bestaande gravel. Die is volgens de bestaande regels afgevoerd. Vervolgens werd de bestaande lavalaaag verwerkt in de nieuwe fundatie. De nieuwe fundatielaag kreeg uiteindelijk een dikte van circa 10-18 cm. De lavalaaag is onder profiel aangelegd en per veld kwam er een afschot in van 8 cm. Bij nieuwbouw zou de aannemer ook de zandlaag onder datzelfde profiel hebben aangelegd. Een stabiele onderbouw is natuurlijk belangrijk. In Lemmer vormt zand de ondergrond van de baan en hier ligt drainage in. De bestaande drainage blijft intact.

De lava laag, die hier reeds onder profiel ligt, wordt verdicht. Op de lava laag met een deeltjesgrootte van 0-16 mm wordt een laag met fijnere lavadeeltjes aangebracht met een deeltjesgrootte van 1 - 4 mm, totaal ca. anderhalve ton per speelveld. Na dit proces, wat de aannemer verdichten noemt, worden de speelvelden gewalst. Dat walsen gebeurt steeds in dezelfde rijrichting. Volgens de aannemer heeft hij hierdoor het vlak krijgen van de speelvelden beter in de hand. Bij gebruikmaking van een reilat van drie meter mag de hoogtetolerantie immers maar max. 4 mm zijn.

Het speciale gravel is afkomstig uit Duitsland. Bij Tennisvereniging Ready Again uit Lemmer werden zes vrachtwagens met 25 ton van dit materiaal aangevoerd. Het gravel wordt onder keur geleverd. Hier ziet u hoe het met een kiepwagen over de speelvelden wordt verdeeld. Om kwaliteit te leveren, voert BHS alle werkzaamheden uit met eigen personeel en met behulp van onderaannemer Oosthoek uit Schipluiden.

Drainage

Zou je drainage bij Gravel-plus Premium achterwege kunnen laten? Ontwikkelaar Koos Bron zegt hierop: "Ja, mits er lava onder ligt of een soortgelijk product, zou ik het zelfs aandurven om zo'n veld op een parkeerplaats aan te leggen. Deze tennisbanen laten nauwelijks water door en dat heeft als voordeel dat ze in de winter minder zacht worden dan normale gravel. Hierdoor kan er eerder en langer op gespeeld worden. Dat betekent circa 10 à 11 maanden tennisplezier per jaar. Je hebt veel minder last van opvriezen; veelal kun je volstaan met goed walsen en het aantrillen van de lijnprofielen, die door opvriezen iets omhoog komen. Het frezen van het gravel bij voorjaarsonderhoud is niet meer van toepassing. De verdichting van de baan bij aanleg is zo perfect dat je er na een paar keer walsen al op kunt spelen. En dat geldt ook in het voorjaar na de vorst. Vanzelfsprekend geldt dit alles bij deskundig, goed en gedegen onderhoud van de baan."

Levensduur en kosten

Volgens de ontwikkelaar liggen deze banen met dit materiaal en systeem bij Tennisclub Blau Weiss in Aken er al 40 jaar. Bij goed en gedegen

onderhoud kan men de levensduur van deze banen inschatten op minimaal 25 tot 40 jaar. Voor gravel- en kunstgrasbanen is dit respectievelijk circa 12 en 15 jaar.

De kosten voor renovatie zijn afhankelijk van de stabiliteit van de onderbouw. Grofweg kan men aanhouden dat de innovatie 50 procent duurder is dan met traditioneel gravel en 30 procent goedkoper dan met rood ingestrooide kunstgrasvelden. De overgang van gravel naar Gravel-plus Premium wordt door ISA Sport gezien als ombouw onder speciale voorwaarden. In de meeste omstandigheden kan de onderbouw in zijn geheel blijven zitten en hoeven alleen de fundering en de toplaag aangepast te worden. Dit zal altijd in wederzijds overleg tussen aannemer en vereniging ter goedkeuring aan ISA Sport moeten worden voorgelegd. Dit geldt ook bij eventuele aanwezigheid van 'slakken'. Al met al kan dit kostenbesparend werken. De aanleg en verkoop van deze banen is voorlopig voorbehouden aan een zestal bedrijven. Zij mogen het logo voeren van Gravel-plus Premium. De bedrijven zijn te vinden op de vloerenlijst van ISA Sport.

Met behulp van een kilverbak wordt de lava geëgaliseerd en onder profiel gebracht. Zoals u kunt zien gebeurt dit voor extra nauwkeurigheid met gebruikmaking van een dubbele laserinstallatie. De kilverbak is uitgerust met minimaal vier wielen; dat veroorzaakt minder sporen dan een tweewielige versie.

Per speelveld is zo'n 28 ton Gravel-plus Premium aangebracht. Dat correspondeert met de verdichte laagdikte van circa 2,5 cm. Met behulp van laser wordt de toplaag hier geëgaliseerd en op een afschot gelegd van 8 cm. Na verdere cosmetische bewerkingen werd de laag gewalst, ook hier steeds in dezelfde rijrichting.

Parken met Gravel-plus Premium banen

LTC Metselaars Scheveningen - één testbaan renovatie sinds maart 2011.

TV 't Hofland Schoonhoven - acht banen nieuwbouw in 2011/2012.

LTC Dash Dordrecht - vier banen ombouw 2012.

TV Ready Again Lemmer - vier banen ombouw 2012.

Parken met Gravel-plus, de doorontwikkelde voorganger van Gravel-plus Premium

Topspin Zwijndrecht - acht banen sinds 2008.

's-Gravendeelse Tennisclub 's-Gravendeel - vier banen sinds 2010.

De kunststof goot waarmee het regenwater wordt afgevoerd. De afwateringsgoten moeten zo om de drie tot vier weken van gravel ontdaan worden. Direct na aanleg moet dat frequenter. De verzonken gootdeksels vormen geen obstakel voor de tennisers. In het geval dat er één speelveld wordt aangelegd, wordt dit van slechts één afwateringsgoot voorzien.

Het lijkt of de oude kleur oranje zijn herintrede doet op de tennisbanen met Gravel-plus Premium. Tot zo'n veertig jaar geleden werden in Nederland veel (rode) dakpannen en gresbuizen verwerkt in gravel. Momenteel is het aandeel gemalen baksteen en beton veel groter, waardoor de gravelbanen veel donkerder ogen dan vroeger. Dakpannen zijn veel zachter gebakken dan bakstenen en het gravel hiervan klinkt beter in, waardoor de baan 'harder' wordt dan bij een traditionele 0-2 mm 'baksteen' gravel. De innovatieve baan is volgens de bedenker slijtvaster en... laat bijna geen water door. Regenwater stroomt dankzij het afschot af naar een lijngoot.

